

Update quickscan natuurwaarden

Hoge Wei te Oosterhout

Datum : 6 juni 2016
Projectnummer : 16-0080
Opdrachtgever : KlokBouwOntwikkeling bv
Postbus 40018
6504 AA Nijmegen
Opgesteld door : E.J.F. Claassen

---

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het plangebied Hoge Wei te Oosterhout, gemeente Overbetuwe, is in het kader van de 'Waa sprong' aangewezen voor ontwikkeling tot woongebied. Het plangebied ligt dicht tegen het dorp Oosterhout en biedt gelegenheid het dorp, aan de zijde van de Waaldijk, een passende landschappelijke afronding te geven. KlokBouwOntwikkeling is voornemens op de locatie Hoge Wei woningen en appartementen te realiseren.

In 2011 is door Staro Natuur en Buitengebied een quickscan natuurwaarden uitgevoerd om te bepalen of de plannen overtreding van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben. Gezien de gangbare houdbaarheid van flora- en faunagegevens drie jaar bedraagt, is een update van het onderzoek vereist. Tevens zijn de plannen enigszins aangepast. Deze notitie beschrijft de update van de quickscan natuurwaarden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden in twee wetten geregeld. Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in het beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Deze update van de quickscan natuurwaarden richt zich alleen op soortbescherming. Doordat de ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied Hoge Wei niet is gewijzigd en de voorgenomen ontwikkeling nog steeds woningbouw betreft, is het aannemelijk dat de effecten op beschermde gebieden niet anders zijn dan geconcludeerd bij de quickscan in 2011. Daarnaast is door provincie Gelderland in 2012 reeds een vergunning verleend in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 voor de woningbouwplannen.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee,

tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 tot en met 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. In het geval van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik wordt voor de soorten uit tabel 3 een vrijstelling verleend van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht (artikel 2) opgenomen: "een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of,

voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Dit artikel is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Methode

Tijdens een veldbezoek in het kader van onderzoek naar steenuil en kerkuil in het plangebied is vastgesteld dat de situatie in het plangebied en het gebruik hiervan sinds het uitvoeren van de quickscan natuurwaarden in 2011 niet wezenlijk zijn gewijzigd. Daarom is bij deze update volstaan met een bronnenonderzoek. Hiermee is een beeld gevormd van de meest recente waarnemingen van voorkomende beschermde flora en fauna.

In het kader van deze update quickscan flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden om de meest recente waarnemingen van beschermde flora en fauna in (de omgeving van) het plangebied in beeld te brengen. Hiervoor zijn onder andere de websites Waarneming.nl en Telmee.nl geraadpleegd en zijn de gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd. Deze gegevens zijn een aanvulling op het rapport uit 2011.

4 Plangebied

4.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied Hoge Wei heeft een oppervlakte van circa 3,5 hectare en ligt ten zuiden van de kern Oosterhout in de gemeente Overbetuwe. Het gebied is gelegen tussen de Waaldijk, de Peperstraat, de Dorpsstraat en de Woerkomstraat.

Het plangebied Hoge Wei bestaat uit enkele weilanden met twee ontwateringssloten. Aan de noord-, oost- en westzijde wordt het gebied omsloten door voornamelijk vrijstaande woningen met grote tuinen en opgaande hagen en enkele rijen jonge knotwilgen. Aan de zuidzijde grenst het aan de Waaldijk. Het plangebied wordt gekenmerkt door een depressie in het weiland, de zogenaamde dijkkwelzone of 'Hoge Wei'. Hier blijft periodiek water staan, vooral bij hoge waterstanden van de Waal. De sloten stonden tijdens een veldbezoek op 1 april 2011 droog.

Tot het plangebied behoort tevens het perceel Peperstraat 53a. Dit betreft een agrarisch bedrijf met een woonhuis, enkele stallen en opslag voor kuilvoer. Dit terrein is volledig verhard.

In figuur 1 op de volgende pagina is de ligging van het plangebied weergegeven. Figuur 2 geeft de globale begrenzing van het plangebied Hoge Wei weer.

4.2 Voorgenomen plannen

De oorspronkelijke plannen bestonden uit de bouw van circa 70 woningen en 30 appartementen. Op basis van dat planvoornemen is de quickscan natuurwaarden in 2011 uitgevoerd.

De plannen voor het gebied Hoge Wei zijn inmiddels gewijzigd. De nieuwe plannen beogen de bouw van circa 62 – 72 woningen. Voor het perceel Peperstraat 53a bestaan de voorgenomen plannen uit het slopen van de bestaande stal en de bouw van woningen op deze locatie. In figuur 3 is het stedenbouwkundig plan voor de nieuwe situatie weergegeven.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied Hoge Wei (rood omlijnd)

Figuur 3. Stedenbouwkundig plan Hoge Wei (bron: KlokBouwOntwikkeling)

5 Natuurwaarden

5.1 Flora

Uit de bevindingen van het veldbezoek in het kader van de quickscan uit 2011 is gebleken dat in het plangebied soorten arme, bemeste weilanden en dichtgegroeide kwelsloten aanwezig zijn. Hier zijn destijds alleen algemene plantensoorten aangetroffen. Tijdens dit veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen.

Uit gegevens van de NDFF (2016) blijkt dat op een afstand van nul tot één kilometer de beschermde plantensoorten veldsalie en wilde marjolein (beide FFtabel 2) voorkomen. Gezien de in het plangebied aanwezige biotopen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat beschermde plantensoorten voorkomen in het plangebied. De genoemde beschermde soorten komen mogelijk voor op de taluds van de waaldijk, maar deze liggen buiten het plangebied.

5.2 Vlinders en libellen

In de quickscan natuurwaarden van 2011 is geconcludeerd dat geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voorkomen in het plangebied, omdat geschikte biotopen hiervoor ontbreken.

Uit het bronnenonderzoek (2016) blijkt niet dat op korte afstand van het plangebied (nul tot één kilometer) beschermde soorten dagvlinders voorkomen. Gezien de ongewijzigde situatie in het plangebied kan er vanuit worden gegaan dat er net als in 2011 geen geschikte biotopen voor beschermde dagvlinders in het plangebied aanwezig zijn. Derhalve is het redelijkerwijs uit te sluiten dat beschermde dagvlinders in het plangebied voorkomen.

Uit het bronnenonderzoek (2016) blijkt dat op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied het voorkomen bekend is van de beschermde libellensoort rivierrombout (FFtabel 3). De rivierrombout komt voor langs rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Op basis van de bevindingen van het veldbezoek uit 2011 kan worden vastgesteld dat geschikte biotopen voor deze en andere beschermde libellensoort in het plangebied ontbreken.

Het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders en libellen in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.3 Mieren en kevers

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied. Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van wateren met spaarzame vegetatie, een minimale waterdiepte van 50 cm en maximaal matig voedselrijke grote wateren; deze zijn niet in het plangebied aanwezig. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook uitgesloten.

5.4 Vissen

Uit gegevens van RAVON en de NDFF (2016) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de aanwezigheid bekend is van de beschermde vissoorten kleine modderkruiper (FFtabel 2) en bittervoorn (FFtabel 3). Bij de quickscan van 2011 is geconcludeerd dat door het ontbreken van permanent oppervlaktewater het gebied ongeschikt is als leefgebied voor (beschermde) vissoorten. deze beschermde vissoorten mogelijk voorkomen in de watervoerende sloten binnen het plangebied. Aangezien de situatie in het plangebied niet wezenlijk is veranderd kan deze conclusie worden gehandhaafd.

5.5 Amfibieën en reptielen

Uit het onderzoek van 2011 blijkt dat in (de omgeving van) het plangebied de volgende beschermde soorten amfibieën kunnen voorkomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel 1), kamsalamander en poelkikker (alle FFtabel 3). Ook uit het bronnenonderzoek van 2016 komt naar voren dat het voorkomen van deze soorten in de omgeving van het plangebied bekend is.

Volgens de geraadpleegde bronnen komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten reptielen voor. Op basis van de biotopen in het plangebied, voornamelijk bemeste weilanden, kan het voorkomen van beschermde soorten reptielen worden uitgesloten.

In de sloten binnen het plangebied staat alleen water ten tijde van zeer hoge waterstanden in de Waal. Deze sloten zijn zodoende niet geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Doordat er in het plangebied verder geen oppervlaktewater aanwezig is, ontbreekt voortplantingsbiotoop voor amfibieën.

In de quickscan uit 2011 is gesteld dat het plangebied geschikt landbiotoop vormt voor de algemene soorten amfibieën van FFtabel 1. Aangezien het plangebied niet wezenlijk is veranderd kan er vanuit worden gegaan dat dit nog steeds het geval is.

Kamsalamander en poelkikker komen in het rivierengebied voornamelijk voor in laagdynamische poelen en rivierbegeleidende wateren (Creemers & Van Delft, 2009). Deze biotopen ontbreken in het plangebied. Derhalve is het voorkomen van kamsalamander en poelkikker in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

Het plangebied is geschikt als landhabitat voor amfibieën van FFtabel 1. Door de voorgenomen ontwikkeling wordt dit landhabitat verkleint en deels vernietigd. Na herinrichting is het gebied weer geschikt voor deze soorten amfibieën. Voor soorten van FFtabel 1 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen

een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Derhalve is het niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

5.6 Vogels

Gezien de kenmerken van het plangebied is het geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze vogelsoorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en struiken in de omgeving van het plangebied. In de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt broed- en foerageergebied aanwezig. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden op broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten. Om negatieve effecten op broedende vogels te voorkomen, dienen bomen en struiken buiten het broedseizoen te worden verwijderd/gesnoeid. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Uit de quickscan natuurwaarden van 2011 en het bronnenonderzoek van 2016 blijkt dat steenuil en kerkuil voorkomen in de omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van deze uilen, maar in de directe omgeving zijn die mogelijkheden wel aanwezig. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor steen- en kerkuil. Daarom is in 2012 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van uilen op het perceel Peperstraat 53a. Uit dit nader onderzoek is geconcludeerd dat geen vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen aanwezig is op deze locatie. Aangezien dit onderzoek vier jaar geleden is uitgevoerd en deze gegevens maar drie jaar "houdbaar" zijn, wordt in 2016 opnieuw onderzoek gedaan naar steenuil en kerkuil in het plangebied. Dit onderzoek loopt en de resultaten hiervan worden in een aparte notitie beschreven.

5.7 Zoogdieren

Vleermuizen

In de quickscan natuurwaarden van 2011 staat vermeld dat de volgende soorten vleermuizen in de omgeving voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, baardvleermuis, meervleermuis en watervleermuis (alle FFlijst 3). Uit het bronnenonderzoek (2016) blijken dezelfde soorten voor de omgeving van het plangebied.

Het is aannemelijk dat er vliegactiviteit van vleermuizen zal zijn in het plangebied. Het plangebied is geschikt als foerageergebied. In de omgeving blijft voldoende foerageergebied behouden. Daarnaast is het plangebied ook na de herinrichting geschikt voor vleermuizen om te foerageren. Zodoende hebben de voorgenomen plannen geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen. Op basis van de aanwezige landschapsstructuren worden geen (belangrijke) vliegroutes van vleermuizen verwacht in het plangebied. In het plangebied zijn geen gebouwen en bomen met holtes aanwezig waar vleermuizen een vaste rust- of verblijfplaats in zouden kunnen hebben.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals mol, egel, konijn, haas, vos, bunzing, wezel en diverse algemene muizensoorten.

Gezien de kenmerken van het plangebied en de ligging aan de rand van de bebouwde kom is het redelijkerwijs uit te sluiten dat zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren van FFtabel 2 en 3 in het plangebied voorkomen.

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen tot gevolg hebben dat leefgebied van deze soorten wordt verstoord, verkleind of vernietigd. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het nemen van mitigerende maatregelen is voor deze soorten niet nodig.

6 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet. Tabel 1 geeft een samenvatting van de conclusies.

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als (onderdeel van het) leefgebied door algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in FFtabel 1. De werkzaamheden hebben mogelijk negatieve effecten op deze soorten. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Er hoeven zodoende voor deze soorten geen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving blijft foerageergebied behouden en het plangebied is na de herinrichting ook geschikt als foerageergebied. Het is zodoende uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

In het plangebied ontbreken landschapsstructuren die kunnen functioneren als vliegroute van vleermuizen. In het plangebied zijn geen gebouwen en bomen met holtes aanwezig waar vleermuizen een vaste rust- of verblijfplaats in zouden kunnen hebben.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgelegenheid vinden in bomen en struiken rond het plangebied. In de omgeving en binnen het plangebied blijft voldoende broed- en foerageergebied aanwezig. Derhalve treden geen negatieve effecten op ten aanzien van broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten. Om negatieve effecten op broedende vogels te voorkomen, dienen bomen en struiken buiten het broedseizoen te worden verwijderd/gesnoeid. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli. In de omgeving is de aanwezigheid van steenuil en kerkuil bekend. In 2016 wordt een onderzoek uitgevoerd naar steenuil en kerkuil in het plangebied. Dit onderzoek loopt en wordt in een aparte notitie beschreven.

Tabel 1. Samenvatting conclusie

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Land- en voortplantingshabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Vogels	Foerageergebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden gevolgd	Kappen van bomen en struiken buiten broedseizoen
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Staro Natuur en Buitengebied, 2011. Quickscan natuurwaarden Hoge Wei en Peperstraat 53a te Oosterhout. Rapportnummer 11-0040. Staro Natuur en Buitengebied, Gemert.

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

[NDFF - quickscanhulp.nl](http://NDFF-quickscanhulp.nl)